

Nr 25.

Av herrar **Hällgren** och **Törnkvist**, i anledning av
Kungl. Maj:ts proposition, nr 3, med förslag till förordning om allmän omsättningsskatt.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 3 med förslag till förordning om allmän omsättningsskatt föreslås att vissa livsmedel skola vara befriade från sådan skatt. Ifråga om fisken, ett av den mindre bemedlade delen av befolkningens viktigaste livsmedel, innehåller propositionen ingen annan befrielse än vid export samt i de fall där fiskare använda sig av sin fångst i det egna hushållet eller göra smärre försäljningar direkt till konsument. Enligt statistik över saltsjöfisket fångades i Sverige år 1938 124,174,992 kg fisk. Härei ingå med de största kvantiteterna sill och strömming med 67,694,747 kg och torsk 12,574,479 kg, d. v. s. de billigare fiskarterna och de som ha den största konsumtionen bland den fattigare befolkningen. Oftast har det varit så att fångsterna av dessa slag av fisk inte ha kunnat, trots varans billighet, finna avsättning, och det ekonomiska utbytet har hittills givit fiskaren ringa lön för hans möda.

Genom statligt ekonomiskt stöd ha prisreglerande åtgärder vidtagits för att tillförsäkra fiskarna ett visst minimipris, vilket pris emellertid inte är så högt att det tillförsäkrar våra havsfiskare en med andra befolkningsgrupper jämförbar levnadsstandard och ej heller är avvägt med hänsyn till de numera fördyrade kostnaderna och de större riskerna för fiskets bedrivande. Då marginalen mellan det pris, som fiskaren får för den färska fisken och det pris som konsumenten i sista hand får betala, kan vara ganska stor, till följd av omkostnader, frakter, svinn och mellanhandsvinst, upp till 1—200 procent, och då även dessa mellanhandskostnader genom den allmänna prisstegringen ökat, föreligger stor fara uti att en ytterligare fördyring av fisken genom påläggande till sistahandspriset av en omsättningsskatt kommer att minska avsättningen och konsumtionen av fisk till nackdel för fiskaren. I fall där fisken för konsumenten redan nu är dyr i förhållande till andra livsmedel kan verkan av omsättningsskattens uttagande bliva den att förstahandspriset till fiskaren pressas ännu lägre ner. I ena som i andra fallet kommer omsättningsskatten på de fiskslag som äro föremål för prisreglerande åtgärder att motverka det syfte statsmakterna genom ekonomiskt stöd åt prisregleringarna velat vinna. Det förefaller som om i tider, då viss knapphet kan befaras på andra slag av livsmedel, tillförseln och konsumtionen av fisk i stället borde ytterligare befrämjas.

Endast en ringa del av den fisk som fångas i landet användes av fiskaren i eget hushåll och mycket litet säljes av yrkesfiskaren direkt till konsument. Den mesta fisken säljes genom partihandeln och detaljhandeln. Ett uttagande

av omsättningsskatter på fisk genom partihandeln hade varit det enklaste och mest kontrollerbara sättet för sådan skatts uppbärande. Rent tekniskt hade det kanske varit lättare att då uttaga omsättningsskatt på till landet importerad utländsk fisk och låtit den svenskfångade fisken vara fri från sådan beskattning. Detaljhandeln med fisk i våra städer och tätbebyggda större samhällen försiggår merendels på torgplatser eller i fiskbutiker. Men på den svenska landsbygden sker denna försäljning från kringkörande bilar, cyklar och andra fordon. Vad driften av fiskbilarna beträffar ha svårigheterna genom knappa och fördyrade drivmedel betydligt ökat. Omsättningsskatten skulle ytterligare försvåra deras verksamhet. För myndigheterna kommer det att bli oerhört svårt att uttaga och kontrollera omsättningsskatten beträffande dessa kringförande detaljister. Då sålunda sill och strömming samt torsk äro de fiskslag varå tillgången är mest riklig men avsättningen oftast svår, då dessa fiskslag äro den mindre bemedlade befolkningens viktigaste livsmedel, då deras prisbillighet redan nu giver havsfiskaren ringa lön för mödan, då i tider av brist eller knapp tillgång på andra livsmedel det svenska fisket bör uppmuntras och konsumtionen av fisk utökas, samt då en omsättningsskatt blir ganska svår att uttaga på kringföringshandel med fisk få vi vördsamt hemställa,

att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 3 med förslag till förordning om allmän omsättningsskatt måtte besluta att vid försäljning eller uttag från rörelse av färsk, rökt eller saltad sill och strömming, färsk eller saltad torsk samt torskfilé allmän omsättningsskatt ej skall utgå.

Stockholm den 30 oktober 1940.

Elof Hällgren.

Algot Törnkvist.
